

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/57/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200873
Dátum vydania rozhodnutia: 23.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200873.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., proti odporkyňi Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/68/2015-48 zo dňa 16. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/68/2015-48 zo dňa 16. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16.07.2015, ktorým podľa § 70 ods. 1, § 274, § 112 ods. 4 a 6, § 114 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) znížila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku od 04.08.2015 na sumu 294,70 € mesačne, nakoľko podľa nového posúdenia zdravotného stavu je invalidný už od 05.04.2008 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) 45%.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že navrhovateľ neformálnou žiadosťou zo dňa 11.05.2015 požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočku Poprad, o prehodnotenie zdravotného stavu a prehodnotenie spätného vyplatenia dôchodku od 05.04.2008. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, v lekárskej správe zo dňa 11.05.2015 uznal navrhovateľa za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona od 05.04.2008 s MPSVZČ 45%. Odporkyňa preto vydala preskúmané rozhodnutie zo 16.07.2015 s novým výpočtom sumy invalidného dôchodku a s jeho znížením na 294,70 € mesačne s tým, že vzhľadom na žiadosť z 11.05.2015 bolo možné priznať invalidný dôchodok najskôr od 11.05.2012, kedy už mal vyplácaný invalidný dôchodok vo vyššej sume, preto mu nevznikol nárok na vyplatenie doplatku na invalidnom

dôchodku za toto obdobie (navrhovateľovi bol invalidný dôchodok priznaný rozhodnutím z 26.04.2011 od 01.01.2010 v sume 281 € mesačne, proti ktorému nepodal opravný prostriedok).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa nemá zo zákona právo na ich náhradu.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie krajského súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal, že opravný prostriedok nepodal proti zníženiu dôchodku, ako uvádza krajský súd, ale proti nepriznaniu vyplatenia invalidného dôchodku späťne odo dňa priznania invalidity. Konštatovanie súdu, že žiadosť predložil písomne až 11.05.2015 nie je pravdivé, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že tento deň sa už konalo nové posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom. Jeho e-mailová komunikácia s pobočkou odporkyne sa týkala iba poradenstva a informácií o stave riešenia jeho žiadosti. Rovnako sa nezakladá na pravde tvrdenie, že prvýkrát žiadal o priznanie invalidného dôchodku v januári 2011 so spätnou platnosťou od 01.01.2010, pretože vtedy o takej možnosti nevedel, inak by bol žiadal invalidný dôchodok so spätnou platnosťou 3 roky tak, ako to umožňuje zákon, nakoľko zdravotné postihnutie má od ranného detstva. O možnosti žiadať invalidný dôchodok späťne sa dozvedel až z rozhodnutia odporkyne. V roku 2015 mu napokon bola invalidita veľkodušne priznaná späťne, ale bez finančného vyrovnania z dôvodu premlčania, pričom časové priesťahy spôsobila odporkyňa svojou nečinnosťou. Má za to, že krajský súd nevenoval dostatok času dôkladnému preskúmaniu prípadu a preto navrhuje, aby odvolací súd nariadil odporkyňu vyplatiť mu invalidný dôchodok so spätnou platnosťou odo dňa priznania invalidity, t. j. od 05.04.2008.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia. Navrhovateľ sa domáha spätného doplatenia invalidného dôchodku od uznania invalidity, t. j. od 5. apríla 2008. S prihladením na žiadosť navrhovateľa z 11.05.2015 mu bolo možné invalidný dôchodok priznať, resp. zvýšiť v súlade s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. najskôr od 11. mája 2012, keďže nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili. Pretože od 11.05.2012 do 03.08.2015 bol navrhovateľovi vyplácaný invalidný dôchodok vo vyššej sume, nevznikol mu nárok na vyplatenie doplatku za toto obdobie a nárok na výplatu dôchodku od 05.04.2008 do 31.12.2009 sa premlčal uplynutím času.

Odporkyňa preto trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhuje, aby odvolací napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23.08.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ uviedol v podanom odvolaní, aj napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16.07.2015, ktorým podľa § 70 ods. 1, § 274, § 112 ods. 4 a 6, § 114 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) znížila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku od 04.08.2015 na sumu 294,70 € mesačne, nakoľko podľa nového posúdenia jeho zdravotného stavu je invalidný už od 05.04.2008 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) 45%.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok, pretože nesúhlasí s tým, že invalidita mu bola napokon priznaná od 05.04.2008, ale nebol mu priznaný nárok na spätné doplatenie invalidného dôchodku, ktorý poberá až od 01.01.2010. Priznanú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ani priznanú sumu invalidného dôchodku po znížení nenamietal.

S prihliadnutím na obsah spisu, vrátane dávkového spisu odporkyne, odvolací súd nepovažuje za dôvodné námietky, ktoré navrhovateľ uplatnil v odvolaní. Nie je sporné, že navrhovateľ pôvodne požiadal o priznanie invalidného dôchodku odo dňa 01.03.2011, ale žiadosťou z 05.04.2011 požiadal o jeho priznanie spätne od 01.01.2010. Tejto jeho žiadosti bolo v plnom rozsahu vyhovené, keď odporkyňa rozhodnutím z 26. apríla 2011 na základe odborného posudku o invalidite s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45% priznala navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 1. januára 2010 invalidný dôchodok v sume 281 € mesačne, zvýšený od 01.01.2011 na sumu 286,10 € mesačne. Proti tomuto rozhodnutiu navrhovateľ nepodal opravný prostriedok, až následne sa domáhal priznania a vyplatenia invalidného dôchodku spätne 3 roky od podania žiadosti, t. j. od 05.04.2008 tvrdiac, že nevedel o možnosti žiadať spätné priznanie invalidného dôchodku. Toto jeho tvrdenie je však v rozpore s jeho žiadosťou z 05.04.2011, v ktorej žiadal spätné priznanie dôchodku od 01.01.2010, teda cca o 15 mesiacov pred podaním žiadosti. Pretože jeho pôvodná žiadosť bola „skonsumovaná“ právoplatným rozhodnutím zo dňa 26.04.2011, odporkyňa mohla znova rozhodnúť o prípadnom skoršom dátume invalidity až na základe jeho následnej žiadosti. Tu bolo sporné, kedy navrhovateľ takúto žiadosť podal, keďže takýto nárok nemohol byť uplatnený mailovým podaním, na čo bol navrhovateľ odporkyňou upozornený. Navrhovateľ k odvolaniu pripojil kópiu svojej písomnej „Žiadosti o znovuposúdenie priznania doby invalidity“, ktorá však nie je datovaná a nie je na nej ani pečiatka odporkyne s dátumom prijatia, takže iba z kópie odpovede, ktorá je založená v spise a je zo dňa 23.01.2014, možno usudzovať, že žiadosť podal v decembri 2013. Preto aj keď odporkyňa vydala preskúmané rozhodnutie dňa 16.07.2015 až na základe jeho ďalšej žiadosti z 11.05.2015, ani v prípade, že by rozhodovala o žiadosti z decembra 2013, nemohla by navrhovateľovi priznať spätné vyplatenie invalidného dôchodku od požadovaného termínu 05.04.2008 vzhľadom na trojročnú premlčaciu dobu v zmysle § 114 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Z vyššie uvedených dôvodov preto aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.